

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор” по докторска програма „Политология”, Професионално направление 3.3. Политически науки
автор на дисертационния труд:

Ирина Олексиивна Островска - докторант в катедра „Политология”, Философски факултет
на СУ „Св. Климент Охридски”

Тема: “ Специфика на хибридната война на Русия в и срещу Украйна след придобиването ѝ на независимост през 1991 година”

Научен ръководител: проф. д.п.н Татяна Дронзина

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Хибридната война с нейното сложно взаимодействие на множество социални, икономически и политически фактори и техните последици в момента заема първостепенно внимание като в националните, така и в международните тема на деня. В последните няколко години, все повече страни считат, че хибридните войни са повод за сериозна тревога. Именно това насочва изследователския интерес към актуалния въпрос на съвременната сигурност – хибридната война на Русия в и срещу Украйна. Докторантът е определил тази значимост по следния начин: „...Всяка държава-велика сила се стреми да се превърне в един от центровете [на мощ, влияние и сила], прибъгвайки към методите на хибридната война. Опитвайки се да защитава интересите си и ориентирайки своята външна политика към евроинтеграцията в най-важните области: икономика, военна, информационна, технологична сигурност и много други, Украйна се превърна в жертва на хибридна война от страна на Русия.“ /стр. 30/. В огромния спектър на направленията на обществения живот, които се регулират от дейността на държавата, политиката, свързана с противодействие на хибридните заплахи е едно от най-сложните и противоречивите. Поради тази причина днес вече за много държави този вид измерение на сигурността трябва да е подкрепена не просто ресурсно, а и всички нови стратегии за действия в различни сфери постепенно трябва да се интегрират с нея. Това показва, че знанията за теорията и практиката в тази област е все още недостатъчно добре изследван феномен, който се нуждае от сериозна научна обосновка и задълбочено научно изследване. В България има определен брой такива научни изследвания, но те касаят само отделни аспекти на хибридната война, водена от Русия в и срещу Украйна и до сега не са разработени достатъчно комплексно и конкретно. Това показва, че авторът на дисертационния труд се ориентира добре в научната област, като е идентифицирал и разработил актуален и за науката, и за практиката проблем.

Едно от впечатляващите достижения на докторанта е дефинирането на обхвата на изследването и научното търсене не просто по принцип, а в рамките на дисциплиниращи

ограничения и допускания. Като относително нов аспект на сигурността, теоретичните постановки и подходи към хибридната война са коректно представени от проучен масив данни от научна и научно-популярна периодика и от електронни източници. Същите са подкрепени от емпирично получени данни с цел обосновка на изследователската част на дисертационния труд.

2. Обща оценка на достойнствата на дисертационния труд.

Дисертационният труд, с обем 249 страници, се състои от увод, изложение в три глави, включващо и методологията на изследването, заключение и списък с използвана литература и приложения. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи. Списъкът с използваните литературни източници се състои от заглавия на монографии и статии на английски, български, руски и украински езици, както и документални източници.

В дисертационния си труд докторантът демонстрира изключително добро познаване на проблема, като изводите и съжденията, които прави в изложението и общите изводи и заключения от изследването са логично следствие от извършените анализи. Библиографията е значителна по обем и ясно личи, че авторът я е ползвал адекватно и богато в изложението и изводите, за да изясни проблема всестранно и да обоснове доказателствата си.

Видни от изложението са широката обща култура и ерудиция на докторанта. Научните проблеми в дисертацията са изследвани широкообхватно и задълбочено, като дисертацията се отличава със строга логика на изложението. Стилът на изложение е издържан, текстът на дисертационният труд коректно ограничава авторовите изводи и анализи от използваните текстове на други автори.

Докторантът е навлязъл дълбоко изследваната тематика и успешно ни убеждава в това чрез своя дисертационен труд.

В глава първа (стр. 29) докторантът е формулирал доста конкретно методите, които е използвал, за да докаже хипотезите си. Тя не се е фокусирала върху конкретен метод, а е използвала широк инструментариум, чрез който да гради доказателствената си част за всяка от декларираните задачи. Това е довело до емпирична концентрация и до прилагане на методи, което се отразява силно положително на изводите и безспорността на постигнатите резултати. Множеството използвани методи са довели и до нарастване на обема на дисертацията. Докторантът е успял да се справи с трудната задача са постигне синергичен ефект, използвайки декларираните методи и да постигне сериозни резултати

в изследването.

3. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Достатъчният брой публикации по темата на дисертационният труд, както и личният професионален опит на докторантката ме убеждават, че проведеното дисертационно изследване, формулираните приноси и получените резултати, са лична заслуга на докторант Ирина Островска.

4. Оценка за автореферата

Авторефератът отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд. Направен е съгласно изискванията на ЗРАСРБ.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам сериозни съдържателни критичните бележки, но наред с всичко положително към така представеното дисертационно изследване може да бъде отправена една препоръка с оглед подобряване работата на докторанта в бъдещата ѝ изследователска дейност. Липсата на системност на дефинирането на изводите след всяка глава затруднява читателят да си даде ясна представа за истинската научна стойност на проведените изследвания.

Казаното в никакъв случай не намалява стойността на изследването. Препоръката ми е свързана главно с неоспоримите възможности за извършване на изследователска работа от страна на г-жа Ирина Островска. Във връзка с това препоръчвам на докторанта да продължи своята значима научноизследователска работа.

5. Мотивирано предложение.

1. Представеният за защита дисертационен труд има характера на завършено научно изследване. Получените научни резултати имат приносен характер, което ми дава основание да считам, че дисертационния труд отговаря на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

2. Предвид на гореизложеното с пълна убеденост изразявам положителна оценка на дисертационния труд на Ирина Островска, докторант към Философски факултет, Катедра „Политология”, Докторска програма по „Политология” и препоръчвам да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

24.05.2024 г.

Рецензент:

/доц. д-р Ралица Жекова/